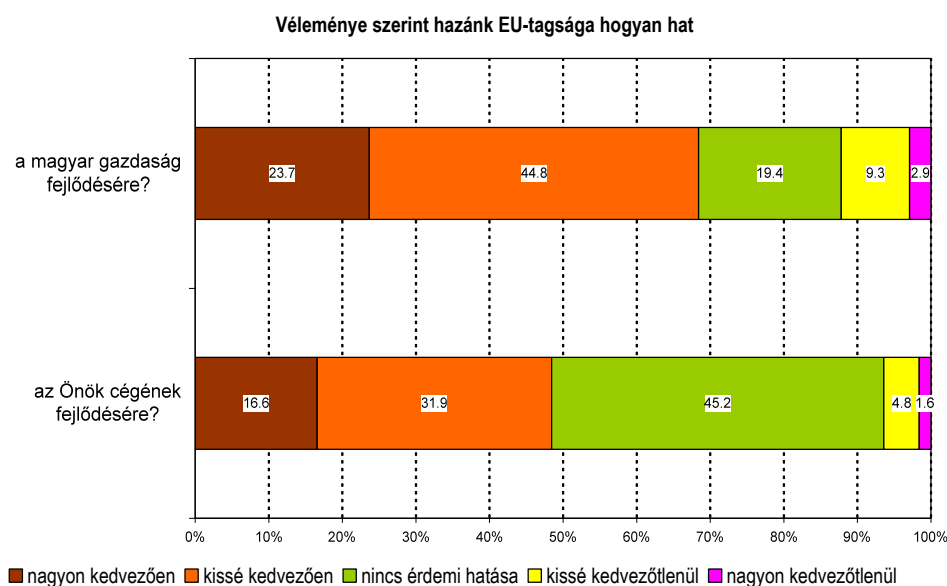

A CÉGVEZETŐK ÉRTÉKELIK AZ EU-TAGSÁGOT, DE NEM TÚL OPTIMISTÁK

A GKI Gazdaságkutató Zrt. **2014 májusában** reprezentatív felmérést végzett a feldolgozóipari, az építőipari, a kereskedő és az üzleti szolgáltató vállalkozások körében. Az 1004 válaszadó cégvezetőt hazánk uniós tagságának tapasztalatairól illetve a 2020-ig terjedő időszakra vonatkozó kilátásokról kérdeztük. Egy hasonló vizsgálatot 2005 elején is végeztünk, akkor a 2015-ig terjedő kilátásokra kérdeztünk rá.

A **vállalati szférára** Magyarország EU-tagsága a felmérés szerint **egyértelműen pozitív** hatást gyakorol. A cégek fele (49%-a) az általuk érzékelt kedvező hatásokról tudósított, a hátrányok túlsúlyát mindössze 6%-uk említette. A fennmaradó 45% működése során nem érez az EU-tagságból származó pozitív és negatív hatásokat sem. (A 2005-ben végzett felmérés során a vállalatvezetők ennél szerényebb reményeket fogalmaztak meg. Akkor 31%-uk számított kedvező, 33%-uk semleges és 36%-uk kedvezőtlen hatásra.) A jelen megkérdezés eredménye szerint minél nagyobb egy cég, általában annál sikeresebben tudja kihasználni a tagságból származó előnyöket. A 250 fő felett foglalkoztató nagyvállalatok 77%-a tudósított pozitív hatásokról és csak 4%-uk negatívról. Ugyanez az arány az 51 és 250 fő közötti cégek körében 62 és 2%, az 50 fő alattiak körében 42 és 8%. Hazánk EU-tagsága a legkisebb cégek körében váltotta ki a legenyhébb hatást: a 11 főnél kevesebbet foglalkoztató cégeknek ugyanis csaknem kétharmada egyáltalán nem érzékeli az integráció hatását. A nemzetgazdasági ágazatok közül az iparban érezhető leginkább a kedvező hatások túlsúlya, s ezen belül is legerősebben az építőanyag-gyártás (88 és 0%) valamint a gépipar (72 és 2%) területén. Emellett az IT-szektor is kiemelhető pozitív irányban: itt 80% a kedvező hatásról beszámoló aránya, míg kedvezőtlenekről egy cég sem tudósított. A kedvezőtlen hatások túlsúlyáról a legnagyobb arányban a bőrtermékek gyártása (20%) valamint a szállítás, raktározás, logisztika (15%) területéről érkeztek jelzések.

A **magyar gazdaság egészét** illető kép még a fenténél is attraktívabb. A válaszadók 69%-a szerint az EU-tagság kisebb-nagyobb mértékben kedvező gazdaságunk egészére nézve, s csak 12%-uk szerint inkább kedvezőtlen. Az európai integrációnak a saját cég és a nemzetgazdaság fejlődésre kifejtett hatásáról alkotott vélemények összefüggnek. Az EU-tagság kedvező hatását említő cégek 92%-a szerint ez a magyar gazdaság egészére is előnyös hatással van. A saját cégre nézve kedvezőtlen hatást említők 64%-a szerint viszont a tagság az egész gazdaságra nézve is inkább hátrányos.

A **2020-ig terjedő időszak** fejlődési lehetőségeit illetően nagy a bizonytalanság, a **várakozások erősen szóródnak**. A válaszadók relatív többsége (42%-a) szerint az egy főre jutó bruttó hazai termék tekintetében a magyar és az uniós átlag közötti különbség az évtized végéig a jelenlegi szinten marad. Az uniós átlaghoz képesti közeledésre 32%, lemaradásra 26% számít. Ezekből az arányokból aligha olvasható ki komoly derűlátás. A 2005-ös felmérés során viszont a válaszadók még igencsak optimisták voltak: 61%-uk közeledést, 25%-ot szinten maradást valószínűsített, s csak 14%-uk lemaradást. (2013-ig valójában némi lemaradás történt.)

A 2020-ig várhatóan leggyorsabban fejlődő szektorok

Szektor	Említési gyakoriság (%)
Agrárium	38
Gépipar	30
Építőipar	16
IT-szektor	14
Egyéb feldolgozóipar	13
Turizmus	11
Üzleti szolgáltatások	8
Kereskedelem	6
Energia-szektor	5
Pénzügyi szolgáltatások	5

A válaszadók szerint a 2020-ig terjedő időszakban a leggyorsabb fejlődési lehetőségek csaknem kétharmada **termelő jellegű ágazatokban**, bő egyharmada a szolgáltató ágakban realizálódhat. A kétezres években a növekedés hordozói alapvetően a termelő szektorok voltak, azaz a felmérésben résztvevő cégvezetők leginkább ennek a fejlődési pályának a továbbvitelére számítanak. Mindez azt is jelenti, hogy a jelenlegi kormányzatnak a termelés iránti elkötelezettsége a felmérési eredményekben is tükröződik. (Persze a klasszikus kérdés itt is feltehető: mi volt előbb, a tyúk vagy a tojás?) A 2005-ös felmérés válaszadói még a szolgáltató szféra növekedési lehetőségeit érezték kedvezőbbnek, szemben a termelő szektorokéval.

A jelen felmérés során a legtöbb válaszadó az agráriumot jelölte meg potenciálisan gyorsan fejlődő szektorként. Ez talán nem is véletlen. A kormányzat ezt az ágazatot kitörési pontként kezeli, a hungarikumok elsöprő többsége agrártermék. (Az ágazat jelenlegi nemzetgazdasági súlya és teljesítménye azonban ezt a derűlátást csak kevéssé alapozza meg.) Ezt követi a sorban a gépipar és ezen belül is sokan nevesítették az autógyártást. Ez egy valóban fejlődő és fejlődőképes terület, az ipari növekedés nagy része az elmúlt években éppen ide koncentrálódott. A lista harmadik helyén szereplő építőipar a hét szűk esztendő után tavaly lendületbe jött. Nagy kérdés azonban, hogy hosszabb távon mik lehetnek a termelés

hajtóerői, mi válthatja ki a jelenleg pörgő, jórészt EU-források által finanszírozott projekteket. Az IT egy rendkívül gyorsan fejlődő szektor, a világban éppen komoly átrendeződések folynak ezen a területen. Ebből a hazai szereplők is profitálhatnak. A feldolgozóiparon belül az exportorientált iparágakban mindenképpen van potenciál. A beutazó turizmus az utóbbi időben – a gyenge forint és a jelentős propaganda miatt – jól teljesített és a jövőben is fejlődésre képes terület lehet. A **lista végén** a kormányzat sokféle teherrel és korlátozással sújtott **mostohagyermek** - a kereskedelem, az energia- és a pénzügyi szektor – találhatók.

A 2005. évi felmérés alapján összeállított Top 10-ben szerepelt még a szállítás, logisztika, a kutatás, fejlesztés és innováció valamint a környezetvédelem. Ezek – nyilván más-más okokból – de mára kihullottak a rostán. Különösen fájó a **tudásipar kiesése**, a jelenlegi felmérés során ezt a válaszadók mindössze 2%-a jelölte meg perspektivikus területként (szemben a korábbi 10%-kal).

Bár a jelenlegi kormányzat 2020-ig nem tervezi az **euró magyarországi bevezetését**, azért érdekes lehet, hogy ezzel kapcsolatosan mire számítanak a cégvezetők. Körükben 42% inkább pozitív, 14% inkább negatív hatásokat várna. (A 2005-ös felmérés során egyébként csaknem pontosan ugyanezekkel az arányokkal találkoztunk.) Az iparvállalatok valamint a közepes és nagyobb cégek számára lenne e változás a leginkább kedvező.

GKI GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

1092. Budapest, Ráday u. 42-44.

Telefon: 06-1-318-1284

E-mail: gki@gki.hu; petz.raymund@gki.hu

További információk: Petz Raymund